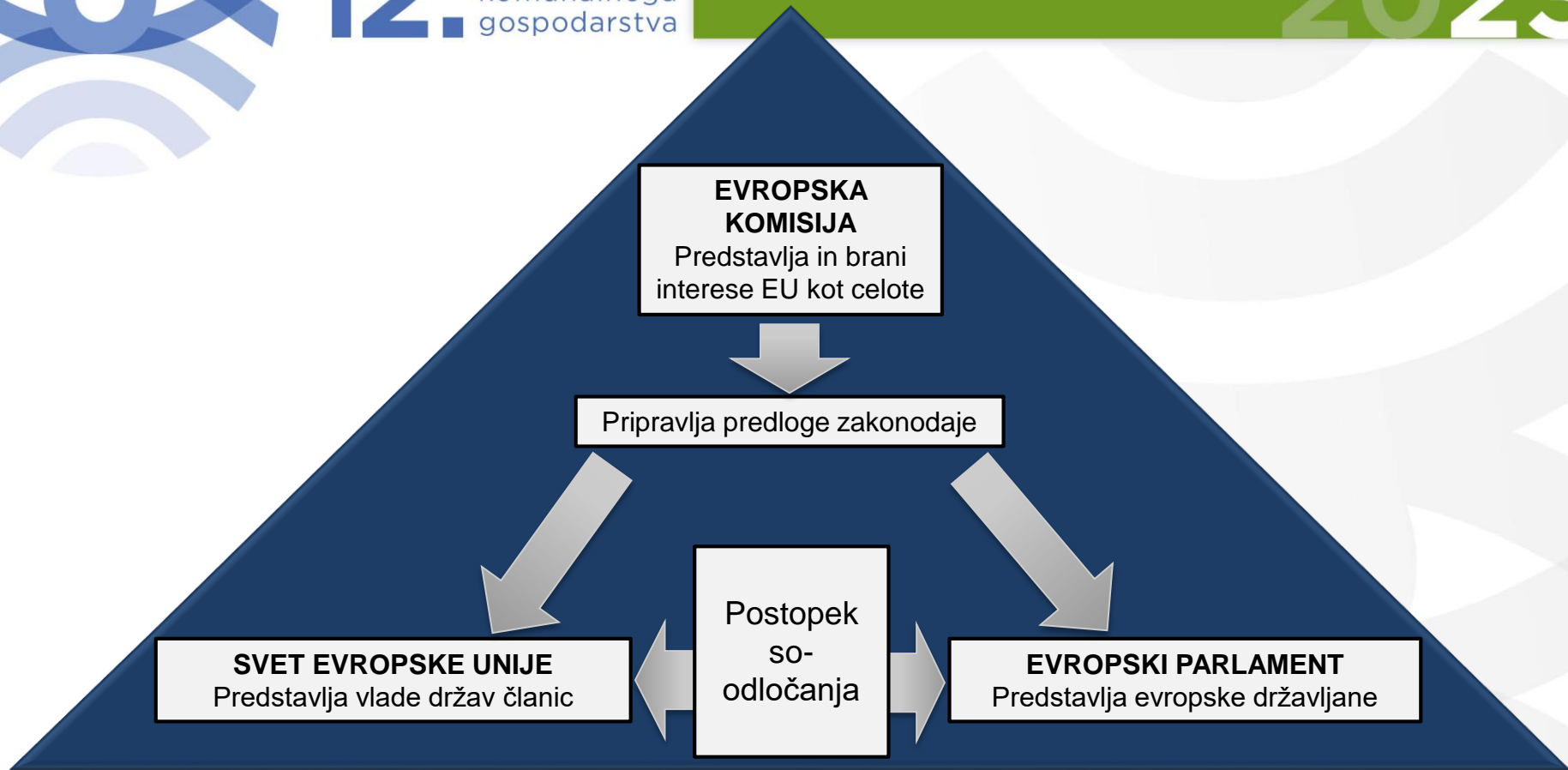

Direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode – prenova

mag. Nataša Vodopivec

Novosti v predlogu prenovljene direktive (1)

- Strožje zahteve za opremljanje aglomeracij & ocene tveganja za še strožje ukrepe, če je potrebno
- Celoviti načrti upravljanja komunalnih odpadnih voda (prelivanje padavinskih voda)
- Strožje zahteve za terciarno čiščenje
- Zahteva za kvartarno čiščenje
- Proizvajalčeva razširjena odgovornost

Novosti v predlogu prenovljene direktive (2)

- Energetska nevtralnost sektorja
- Spremljanje parametrov javnega zdravja
- Okrepljen obratovalni monitoring
- Okrepitev zahtev za poročanje in vodenje elektronskih zbirk podatkov; informacije za javnost
- Pravica do sodnega varstva, odškodninska odgovornost

Strožje zahteve za opremljanje aglomeracij & ocene tveganja (po potrebi še strožji ukrepi)

- Nižji prag za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode - aglomeracije nad 1.000 PE (opremljanje in sekundarno čiščenje do 2030)
- Možna izjema – uporaba individualnih sistemov, a strožje zahteve glede slednjih
- Podrobna utemeljitev uporabe individualnih sistemov za vsako aglomeracijo, če delež slednjih preseže 2 %
- Ocene in upravljanje tveganj glede doseganja okoljskih ciljev in določitev (po potrebi) še strožjih zahtev (strožje stopnje čiščenja, nižanje pragov za aglomeracije glede čiščenja ali celovitih načrtov)

Celoviti načrti upravljanja komunalnih odpadnih voda (prelivanje padavinskih voda)

- Načrt za vse aglomeracije nad 100.000 PE (2030)
- Načrt tudi nad 10.000 PE, če so glede na pretekle podatke in podnebne projekcije izpolnjeni predpisani pogoji (seznam 2025, načrt 2035)
- Pogoji: tveganje za okolje ali javno zdravje; delež onesnaženja presega 1 % letno zbrane obremenitve; ogroženo je doseganje okoljskih ciljev;
- Vsebina načrta predpisana (vključuje tudi ukrepe)

Strožje zahteve za terciarno čiščenje

- Terciarno čiščenje za:
 - vse ČN > 100.000 PE (50 % do 2030 / vse do 2035)
 - ČN za aglomeracije nad 10.000 PE, ki odvajajo v občutljiva območja in njihova prispevna območja (50 % do 2035 / vse do 2040)
- Seznam občutljivih območij po nadgrajenih merilih (2025)
- Strožje mejne vrednosti:
 - P_{tot} 0,5 mg/L oz. 90 %
 - N_{tot} 6 mg/L oz. 85 %

Zahteva za kvartarno čiščenje

- Kvartarno čiščenje za:
 - vse ČN > 100.000 PE (50 % do 2030 / vse do 2035)
 - ČN za aglomeracije nad 10.000 PE, ki odvajajo v tvegana območja (50 % do 2035 / vse do 2040)
- Seznam območij, kjer obstaja tveganje koncentracije ali akumulacije mikroonesnaževal, ki predstavlja tveganje za okolje ali zdravje ljudi (2030)
- Mejna vrednost: 80% učinek čiščenja glede na indikatorske parameter (izračun na podlagi vsaj 6 indikatorskih parametrov)

Proizvajalčeva razširjena odgovornost

- Vzpostavitev proizvajalčeve razširjene odgovornosti (PRO):
 - Uresničevanje načela, po katerem plača onesnaževalec
 - Zagotavljanje sredstev za kritje (vseh) stroškov povezanih s kvartarnim čiščenjem
- Obveznost za farmacevtsko in kozmetično industrijo
- Obvezno kolektivno izvajanje PRO (preko 'organizacije' za kolektivno izvajanje obveznosti); obveznost proizvajalcev omejena na finančne prispevke
- Obveznost neodvisnih letnih pregledov finančnega poslovanja organizacij
- Če je več organizacij, neodvisno telo za nadzor izvajanja

Energetska nevtralnost sektorja

- Zagotavljanje energetskih pregledov za ČN in kanalizacijske sisteme:
 - Nad 100.000 do 2025
 - Nad 10.000 PE do 2030
- Doseganje energetske nevtralnosti sektorja – cilji za proizvodnjo obnovljivih virov energije glede na skupno letno porabo energije (ČN):
 - Najmanj 50 % do 2030
 - Najmanj 75 % do 2030
 - 100% do 2040

Spremljanje parametrov javnega zdravja

- Spremljanje določenih virusov, patogenov, onesnaževal, ki povzročajo skrb, v iztoku iz KČN
- Obveznost vzpostavitve nacionalnega sistema za stalno sodelovanje in koordinacijo med pristojnimi upravami
- Posebne zahteve glede spremljanja SARS-Cov-2 v KČN nad 100.000 PE (v primeru razglašene epidemije minimalne zahteve za monitoring)
- Monitoring AMR za KČN nad 100.000 PE (2025)

Okrepljen obratovalni monitoring

- Nadgradnja zahtev za obratovalni monitoring:
 - Destinacija blata in očiščene odpadne vode (ponovna uporaba)
 - Proizvedeni toplogredni plini
 - Poraba ter proizvodnja energije (KČN nad 10.000 PE)
 - Koncentracije onesnaževal in obremenitev z onesnaževali v padavinski odpadni vodi (aglomeracije nad 10.000 PE)
 - Kemijski parametri, mikroplastika (vtok in iztok); predpisane tudi pogostosti (najmanj 2 vzorca na leto za KČN and 100.000 PE in vsaj 1 vzorec vsaki dve leti za KČN med 10.000 in 100.000 PE)
 - Mikroplastika v blatu

Informacije o spremljanju izvajanja

- Vzpostavitev elektronskih zbirk podatkov in letno ažuriranje podatkov
- Nadgradnja poročanja z novimi parametri monitoringa
- Informacije o
 - Uporabi individualnih sistemov, utemeljitvah za uporabo in ukrepih za nadzor nad njimi
 - Emisijah TGP po posameznih parametrih; rabi in proizvodnji energije
 - Ukrepih za zmanjševanje onesnaževanja s prelivanjem padavinskih odpadnih voda
- Stalen dostop EK in EEA do elektronskih zbirk podatkov

Informiranje javnosti

- Ažurne informacije zagotavljati elektronsko (on-line) v uporabiku prijazni obliki, za vsako aglomeracijo
- Seznam podatkov in informacij določen v prilogi
- Dodatno najmanj enkrat letno obveščanje uporabnikov storitev o določenih podatkih

Pravica do sodnega varstva, odškodnine

- Zadevna javnost mora imeti pravico do sodnega varstva oz. možnost pritožbe
- Posameznik ima pravico do odškodnine, če je zaradi kršitve zahtev direktive prišlo do škode na njegovem zdravju
- Odškodninska odgovornost zavezanca / upravljavca naprave ali pristojne uprave
- Obrnjeno dokazno breme!

Cilji na ravni EU

- Cilj ES PRE: sprejem splošnega pristopa – oktober 2023
- Evropski parlament:
 - Glasovanje v odboru EP ENVI (odbor za okolje): predvideno 21. 9. 2023
 - Glasovanje na plenarnem zasedanju EP: predvideno 16. 10. 2023
 - *pričakovati začetek trialogov že v letu 2023*
 - *pričakovati sprejem v prvi polovici 2024*

12. konferenca
komunalnega
gospodarstva

2023

Hvala za pozornost